
Előfizelési ár:
Egy évre 12 kor
Fél évre 6 kor
Negyed évre 3 kor
Egyes szám 24

HONTI LAPOK

Nyilttér sora 40 fill

Hivatalos
és magánhirdetések
árszabás szerint.Többszöri hirdetés
nél árendemény.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
— I P O L Y S Á G O N . —Felelős szerkesztő:
H A L Á S Z F E R E N C .Megjelen
szombaton reggel.

A F. M. K. E. óvókat kér.

(Memorandum a kultuszminiszterhez)

Nagyméltóságú Miniszter Úr!

Vármegyénk mindenkor mostoha gyermeke volt a kormánynak. Évtizedek telnek el verejtékes küzdelemben, míg végre egy-egy közintézményt, valamelyes államsegélyt sikerül kapnunk. A legszomorubb képet vármegyénk kulturális terén látjuk. Arról nem is szólunk, hogy vármegyénk területén egyetlen középiskola, egyetlen alsóbb rendű szakiskola nincs, csupán a művelődés legelső lépcsőjének lerakásáért, kisdedóvók létesítéséért emeljük fel esdő szavunkat.

Vármegyénk lakosságának 50 %-a tót nemzetiségű, — az ezek által lakott 96 községben mindössze 7 kisdedóvó működik, — melyek közül hármat egyeletünk tart fenn. E területen tehát még az általános kulturigények sincsenek kielégítve, — holott is a nemzeti szempontok az igények fokozottabb kielégítését parancsolják.

Amint egyeletünknek célja, úgy a magyar kormánynak kötelessége idegen ajku testvéreinknek minden eszközt megadni ahhoz, hogy a magyar nyelvet elsajátítva a mi magasabb kulturánk kincseit élvezhessék, velünk és hatóságainkkal minél közvetlenebbül

és bensőbbben érintkezhessenek s minden kétségen felül tudatára ébredjenek annak, hogy a magyar nyelv tudása a Magyarországon való boldogulásnak egyik nélkülözhetetlen kritériuma.

A magyar nyelv és szellem terjesztésének két hatalmas eszköze: az iskola és ovoda.

Vármegyénk tanítóiról csak dicsérőleg nyilatkozhatunk. Verejtékes munkájuk azonban sziszifuszi kinszenvedés, mely gyümölcsét soha sem hozhatja meg, ha anyagát a kisdedóvók előre meg nem munkálják.

Tanítóink nemzeti irányu működését társadalmunk, illetőleg mint annak arra hivatott faktora egyeletünk is képes legalább megközelítőleg honorálni úgy, hogy erkölcsi és anyagi támogatásban részesíti azokat, akik a magyar nyelv sikeres tanításával arra érdemeiket szereztek.*

A kisdedóvók létesítése és fentartása azonban oly nagy teherrel jár, melyet a társadalom vállaira rakni nem lehet, de egyebet is a kisdedóvók intézményének, mint a művelődés első lépcsőjének létesítése csakis állami feladat lehet, — kétszeresen az ott, a hol az általános kulturális szempont-hoz, a nemzetiségi szempont is tapad!

* A folyó évben 1500 koronát fordít e célra az egyelet.

A minden oldalról özönlő jótékony célu sárcolás korában az egyesektől mást, mint hogy a lakhelyén működő nemzeti kultüregylet tagsági díját lefizeti, — nem várhatunk annál kevésbé, mert a társadalmi-adózók 90 %-át a középosztály teszi. Sajnos, e munkában is csak a nemzetiség lakta vármegyék társadalma veszi ki a részét, az alföldi magyarság a magyarosítás oltárára ugyszólván mit sem áldoz.

És így annál keservesebb látnunk azt, hogy míg a gazdag magyar alföldi községei elhalmoztatnak mindennemű kulturintézettel, addig mi évtizedeken át tanusított küzdelmeink és áldozatkészségünk után sem tudjuk azon szerény kívánságunk teljesítését kivívni, hogy kisdedóvóink szaporittassanak.

Vármegyénk nemzetiség lakta vidékén összesen 3 állami ovoda működik: az egyik Szebellében, a másik Szentantalon, a harmadik Bakabányán, — mind a három beledobva a tót tengerbe! Az ilyen, — a nemzetiségi tengerbe vesző óvodáknak magyarosítás szempontjából nem sok hasznát látjuk, — mert ha a gyermekek meg is tanulják a magyar nyelvet, azt később — minthogy csupa saját anyanyelvű községgel vannak körülvéve s a magyarsággal nem érintkeznek — majdnem teljesen elfelejtik.

A Balkán-háboruból.

(Négy közlemény.)

Irta **Berkó Antal dr.**
m. kir. honvéd ezredorvos.

III.

Felütötte fejét ápoltságunk között a kolera és hasi hagymáz szörnyetege is, mit kellő óvintézkedéseinkkel mindenkor sikerült elfojtanunk, terjedését meggátolnunk.

A bolgárok, helyesen kiejtve balgárok, amire ők szerfelett érzékenyek is. Nézetük szerint bulgároknak vagy bolgároknak a Magyarországon élő fajrokonait nevezik. Egyébként az ó szláv írás-olvasási mód is feltétlen igazságukat bizonyítja. Tulnyomó részben középtermetű, zömök, erős csont-és fejlett izomrendszerrel bíró egyének. Jó szívű, barátságos, rokonszenves emberek, mélyen vallásosak. Szinte kiáltó ellentét sok jó tulajdonságaikkal szemben a velük született, engesztelhetetlen bosszúért lihegő török-gyűlöletük. Ha azonban elgondoljuk, hogy már kis gyermekkorukban apáik, nagyapáik kiszurt szemé, béna karja-lába, anyjuk vagy nagyanyjuk meggyalázott emléke folyton szemük előtt lebegett, s a bosszúra lelkesítő apai szó állandóan fülükben csengett, nem csodálkozhatunk ezen féktelen indulat szülte tulajdonságán sem. A messze évszázadok rabigában töltött fájó és lealázó története, s

a vérbe fojtott szabadság mindig bosszúért kiált az égbe.

Szesszel vissza nem élnek. Ott tartózkodásom alatt ittas bolgár katonát vagy polgárt nem láttam. Sebesült társaikkal szemben gyengédek, résztvevők s több ízben láttam, mikor a velük egy kórteremben fekvő súlyos sebesült törököknek vizet, csajjt, süteményt adtak, aki nyelvüket értette, vigasztalta is a vereségük és betegségük miatt elszorodott muzulmánokat. Sebesültjeink közt igen gyakran akadt magyarul beszélő, Magyarországon lakó bolgár kertész.

Mint katonák feltétlenül engedelmesek, tiszteletudók, soha nem volt szükség erőlyes fellépésre ellenük. Holmijukat tisztán, rendben tartották, s igen csekély kivétellel írni-olvasni tudnak. Hazánkat illetőleg földrajzi ismereteik elég helyesek. Szívesen énekelnek, danájuk szomorú, egyhangú, csak a „Sumi Maritza“ kezdetű nemzeti esatadalukban van erő és lelkesedés.

Egyenruhájuk igen jó darócszövet. Köpenyűk szürke, egy sor bolgár oroszlanos rézgombbal, széles gallérral. Fejükön a német mintára készített sötétkék vagy acélzöld furaska (sapka) vagy báránybőr kucsma. A kurka (kabát) a gyalogságnál, műszaki csapatoknál és tüzérségnél világos barnás-szürke, ugyancsak egy sor rézgombbal, nyak és ujjak vége sötétkék piros zsinórral szegve. Nadrag a kabát színeben, avagy sötétkék. Egyes gyalogezre-

deknek külön egyenruhájuk van sötétzöld színben, a mi dolmányunkhoz hasonló szabásban, de gombok nélkül. A csapat-testek jelzőszáma a vállszalagra van reá festve sárga vagy fehér színben. Ugyanott van felerősítve a rangjelzés is. Egy pirossal átszótt sárga haránt esik gefretor, kettő mladzi podoficer, három sztarzi podoficer. A stramestor vagy sergeantot a balkaron ékalakban felvarrott ezüst és sárga szalag jelzi. A vállszalagok különféle: piros, bordó, karmazsin, kék, zöld, sárga, fehér stb. színűek, ennek megfelelően a köpeny hajtókája és a sapka szalagja is. A lovasság egyenruhája sötétkék, skarlátvörös hajtókával és fehér, sárga, bordó és buzérvörös színű különféle szegéllyel. A gárda lovaszred fegyverszíjjazata buzérvörös színű, a többieké fehér. Igen sok köpenyvet kaptak ajándékba a minden oroszok hatalmas cárijától, melyek sokkal világosabb színűek által tűntek fel. Ugyancsak orosz ajándék volt konyhakoecsiaknak egy nagy része is. Lábbeli dolgában igen nagy különbségek voltak. Mondhatni azonban, hogy tulnyomó részben a boeskort (opinci) hordták fehér vagy szürke daróc kapeával s csak igen kevés magasszárú, otromba esizmát; itt-ott elvétve lehetett bakancsot (török zsák-mány) és lábszárvédőt látni. A hideg ellen teveször kámzsával (basik) védekeztek, amely hosszú széles szalagjával a nyakat is védi.

Fegyverzetük Mannlicher ismétlő fegyver, amivel még a népfőkelés egy része

Az óvóknak, mint a magyarosítás egyik főszeközének igazi eredménye csakis a nyelvhatáron lehet, minthogy pedig ily eredmények eléréseért törekedni elsőrendű hazafiúi kötelességünk: a nyelvhatáron fekvő községekben az államnak óvókat kell felállítani.

Ezek előadása után azon kérelemmel járunk Nagyméltóságod elé, kegyeskedjék megalapozni egy oly eljárást, mely szerint az óvók létesítésére szánt hitelnek legalább 50 %-a a nyelvhatáron fekvő községekben használtassék fel, s vármegyénk iránt eddig is tanusított szeretetére alapított bizodalommal kérjük kegyelmes urunkat, hogy vármegyénk legyen az első, ahol ezen akció kezdetét fogja venni.

A F. M. K. E. közgyűlése.

A F. M. K. E. hontvármegyei fiókszervezete rendes évi közgyűlését március hó 29-én d. u. 3 órakor tartotta a vármegyeház kistermében Wileczek Frigyes gróf dr. elnöklése mellett

A közgyűlés következőkép folyt le.

Herczeg József dr. alábbiakban terjesztette elő titkári jelentését.

Az egylet vagyona.

Az elmúlt év az egyletnek sem hozott semmi jót, a gazdasági válság annak életében is érezte annak hatását. — A tagdíjak még soha sem folytak be ily nehezen, úgy, hogy az elmúlt évről 237 k. tagdíj hátralék hozott át a folyó évre. Míg 1911. évben rendes- és pártoló tagdíjakban 1350 korona, addig 1912-ben csak 1086 k., — tehát 261 koronával kevesebb folyt be. Míg 1911. évben a táncdíjakból 2396 koronát, addig 1912. évben csak 2187 koronát, vagyis 229 koronával kevesebbet vételezett be az egylet.

Az egylet költségvetését mindig az elmúlt év eredményei alapján és úgy szokta megszerkeszteni, hogy a jövedelemnek lehetőleg minden fillérje felhasználtsék. Az 1911. évi bő eredményekre alapított 1912. évi költségvetésbe a tanítók jutalmazására 1030 k.

vételezett fel és adatott ki, minek következtében a fentebb jelzett két bevételi címlet csökkenése folytán 707 k. 08 fill. hiányt az egylet tőkéjéből kell fedezni, — s ekként az egyletnek 1911. év december 31-én 19284 k. 36 f.-t fevő törzsvagyona ma 18577 k. 28 f.-re apadt. — amely összeg azonban még mindig 164 k. 21 f.-ei meghaladja a törzsvagyon 1910. évi január 1-i állapotát.

Az egylet tagjai.

Az egylet tagjai sorába a mult közgyűlés óta beléptek: az izr. statuskvó hitközség, Bársony Árpád dr., Schnabel Károly dr., Vámos Béla dr., Barok Armin, Pompéry Aurél dr., Mischák István, Berényi István és Pálffy Péter rendes tagul; Okolicsányi István, Földes Bernát dr. és Kemenes Géza pártoló tagul.

Örökös tagul belépett Herczeg József dr. titkár.

A tagok sorából kilépett 2 tag, elköltözés és elhalálozás folytán megszűnt tagok száma 5

Az egylet tagjainak létszáma az alapító és örökös tagokon kívül 427.

Az egylet óvói.

Az egylet óvói kifogástalanul működnek, úgy, hogy a kir. tanfelügyelő mind a 3 egyleti óvónót jutalomra ajánlja. A litvai óvót nyáron 30, télen 25, a hontnémeti óvót nyáron 40, télen 50, a középpalotjai óvót nyáron 25, télen 40 gyermek látogatja

Tanonc közvetítés.

Az egylet 1911. évben a tanonc közvetítést is felvette működési körébe, olykép, hogy a „Vácvidéki Közművelődési Egylet“ és az Országos Tanoncközvetítő Intézet segítségével tót anyanyelvű tanoncok helyeztessenek el magyar mestereknél. — A V. K. E. szives készséggel nyújtott segédkezet, a vállalkozás azonban a tanoncok, illetve szülők érdeklődésének hiánya folytán semmi eredménnyel sem járt.

A Krajan.

A „Krajan“ című tót nyelvű hazafias lap 80 példányban fizetett elő azon községek lakosai számára, melyekben a magyar szellem ápolásának szüksége mutatkozik. A jegyzők jelentése szerint a lapot valamennyien szivesen olvassák.

Gyürky Geiza jubileuma.

A F. M. K. E. egyeteme a mult évben ünnepelte Gyürky Geiza alelnök 30 évi munkásságát. Erdemei elismerésül hálaát kétféle módon igyekezett leróni: Gyűjtést rendezett egy, — a Gyürky Geiza nevet viselő tanítói jutalom alapra s egy ezüst em

lék koszorura. Az előbbi célra 70 koronát gyűjtött az egylet titkára (ebből 50 koronát Wileczek Frigyes gróf adományozott) Az ezüst babékoszorura 50 k. utalványoztatott ki a fiók-egylet pénztárából.

A Repcsik alapítványa.

Amint az egylet tagjai előtt már ismeretes néhai Repcsik János nyugalmazott kir. tanfelügyelő 176000 koronányi vagyonát a F. M. K. E.-nek hagyományozta azon megfigyással, hogy annak kamataiból Nyitra, Bars, Hont és Nógrád vármegyék nyelvhatáran fekvő községekben magyar társalgási tanfolyamok szerveztessenek olykép, hogy a IV—VI osztályu tanulókat a megbízott tanítók napi 1 órán át gyakorolják a magyar nyelvben a legkönnyebb modorban. Egy-egy ilyen tanfolyam időtartama 9 év.

A mult évi egyetemes közgyűlés végleg megállapította, hogy vármegyénk a Repcsik alapítvány kamataiból 800 korona esik. Minthogy a tanfolyam tartásával megbízott tanító tiszteletdíja 200 koronában állapított meg, vármegyénk területén 4 ily tanfolyam szerveztetett, még pedig az apátmaróti állami, az egyházmároti ág. ev., a bái r. k. és a bái ág. ev. iskola mellett, melyek működésüket 1912. év őszén megkezdtek s az illetékes főszolgabírák, illetve lelkészek értesítése szerint a legnagyobb megalégedésre folytatják.

A fiókegylet választmánya mult év december 9-én ülést tartott, melyen többek között azt határozta, hogy az elmúlt farsangon szándékolt FMKE estély tekintettel a háboru okozta gazdasági válságra s nyomott hangulatra — jobb időkre halasztassék. Kéri a titkár, hogy a választmánynak, ugy ezen, mint később, a tárgysorozat egyes pontjainál ismeretendő határozatait a közgyűlés részesítse jóváhagyásban.

Zárszámadás

A fiókegylet 1912. évi zárszámadását a következőkben terjeszti elő:

Bevétel:

Tagdíjakból	1089—
Táncdíjakból	2187-18
A középpalotjai óvó államsegélye	800—
Kamatjövdelem	758-41
Szücs O. litvai óvónó fiz. előleg megtérítés	110—
Kondor József adománya	20—
Idegen pénz	25-36
Összesen:	4989-94
Egyenleg, mint hiány	707-08
	5697-02

is fel volt szerelve, bár az utóbbiak általában az egytöltésű Berdan- és átalakított ősrégi Krmski-fegyverrel ijesztetik a féltős természetűeket. Hátröndjük erős barna vizálló vitorlavászomból volt, ugyanily anyagból készült a kenyérzsák. Töltény-táskák természetes bőrszinűek. Szomorú, de való dolog, hogy sebkötöző csomaggal vagy csak a tiszték, esetleg altiszték voltak felszerelve, vagy pedig legjobb esetben minden 4—5 emberre jutott egy, de az is elavult és éppen nem volt esirmentes. A lovasság rozsdás bádóg hengerben egy darabka szurtos, közönséges gyapotot s egy ósdi kalikó-pólyát hordott sebkötöző csomag gyanánt. Még e kezdetleges egészségügyi felszerelésük használatában sem voltak kioktatva. Egész egészségügyi szolgálatuk különben is kezdetleges. Kulaacs lapos, korongalaku, evőcsésze éppen olyan, mint a mienk, de fedőtok nélkül.

Kórházunkban 19—45 éves harcosok voltak. Egy 52 éves öreg fika is került a szófiai 6. gyalogezred jóvoltából.

Béke idején 9 hadosztályba alakult 36 két-két zászlóaljás ezredök volt, amely szám az óriás tömegű tartalékosok és a még kitartóbb szervezettű népfölkelők bevonulásával 58-ra emeltetett, minden ezred 4 zászlóaljat állítván ki. 1—4 lovas ezredök 4 századdal, a gárda lovas ezred és az 5. 10. lovas ezredök 3 századdal alakultak, ezredenként egy-egy géppuskás-osztaguk is volt. 9 tüzérezredök a háboru folyamán a törököktől zsákmányolt löve-

gek felhasználásával 11-re szaporítottak. A népfölkelésnél semmi szervezetszerű kötelék nem volt. Szükség szerinti csoportokat alkotott.

Tiszték, kikkel szép számban ismerkedtem meg, s kik részben gyógykezelésünk alatt is állottak, igen kedves modoru, jó bajtársak. Nagyrészt németül vagy franciául tudnak, s általános műveltségük a szorosan vett európai műveltség követelményeinek teljesen megfelel. Békében még a fiatalabb századosok is alantos tiszt szolgálatot (mladzi officer) végeznek, a legtöbb svadronyos pedig őrnagyi rangot visel. Lakpénzök ninesen, adót fizetnek, de törzsfizetésök nagyobb a miénknél. Előléptetésök brilláns, például 3—4 év alatt lesz hadnagyból főhadnagy, 4—6 év alatt főhadnagyból százados. A dandárparancsnokok ezredesek (polkovnik). Az aránytalanul csekély létszámú katonállományu orvosai (saniter officer) 9 évi öszzszolgálat alatt érik el az őrnagyi (mazor) rangot, végigszolgálván a hadnagyi (podporucnik), főhadnagyi (porucnik) és századosi (kapetan) rendfokozatokat; az őrnagyi és alezredesti (podpolkovnik) rangban szintén kevés időt töltenek s 10—12 évig rekednek meg az ezredességben. Saniter general mazor állás csak egy van rendszerítve.

Rangjelzések a vallszalagon vannak. Arany vagy ezüst alapon egy sötétpiros csik és 1—2—3 rózsásca a főtisztéket,

két sötétpiros csik hasonló rózsáscsakával a törzstisztéket jelzi. Tábornokok egészen arany vallszalagot 1—2 rózsáscsával viselnek. Tervbe van véve azonban a rendfokozati jelzéseknek megváltoztatása a minálunk honos mód szerint. A havi dijasok tábori öltözéke minden fegyvernemnél és karnál terepzöld, csukaszürke köpenyeggel. Diszben sötétzöld, kétsor gombos kurkát, világoskék nadrágot hordanak. Nadrágon ezredetől kezdődőleg kettős piros oldalsáv. Szolgálaton kívül porosz szabásu hosszú szalonkabát van rendszerítve.

Volt alkalmam a szófiai 1. és plovdivi (Philippopol) 3. lovas ezredék laktanyáit és 1913 és 1914. évfolyamu ujoncait megtekinteni. Kiképzésüket a pótkeretek parancsnokai — mindkettő őrnagy volt — hajtották végre, kiknek mintegy 8—10 tovbbszolgáló és tartalékos altiszt volt segítségül. Az 1. ezrednél még egy gyógyulófélben lévő könnyen sebesült főhadnagy is állott e célból rendelkezésre. Az 1. ezred ujoncai 300—350-en lehettek, a 3. ezred feltűnően óriásszámu — 760 — ujonccal rendelkezett. Kiképzésök 4., illetve utóbbi ezrednél 6. hetében állottak. Szében végrehajtott igazodást, gyaloggyakorlatot, fészes, katonás tartást még egy fél-éves katonától sem lehetne várni. Nyergelt és nyergeletlen voltizsálásuk pedig egyenesen csodálatra volt méltó. Elképzelhető azonban a kiképzés sok nehézsége,

Kiadás:

Ovónők fizetése	2399.76
" dadatartása	720.—
Ovók fentartási díja	72.—
" dologi szükséglete	597.54
Hontnémeti óvó fuvardija	240.—
Litvai óvónő fizetési előlege	120.—
K.-palóitai óvó tüzbiztosítása	7.24
Tanítók jutalmazása	1030.—
Gyürky Geiza emlékkoszorújára	50.—
„Krajan“ előfizetésére	80.—
Postatakarékpénztári díj és illeték	18.09
Pecsétnyomó és nyomda költség	26.—
Titkár tiszteletdíja	288.—
Idegenpénz visszatérítés	25.35
Vegyés	23.04
Összesen:	5697.02

A közgyűlés a számadásokat elfogadva a felülvizsgáló bizottságnak élén Schreiber Aladár esperes-plebánossal és Kátser Sándor pénztárosnak odaadó munkásságért köszönetet mondott.

Az 1913. évi költségvetés.

A fiókegylet 1913. évi költségvetését a következőkben állapította meg:

Bevétel:

Tagdíj	1200.—
Táncdíj	2200.—
A K.-palóitai óvó államsegélye	800.—
Kamatjövedelem	760.—
A Repcsik alapítvány jövedelméből	800.—
Az Ipolyvári Takarékpénztár adománya	100.—
A Hontmegyei Népbank adománya	25.—
Özv. Fischer Bertalané adománya	30.—
H. J. örökösstagsági díja	60.—
Vegyés	45.—
Összesen:	6020.—

Kiadás:

Ovónők fizetése	2400.—
" dadatartása	760.—
Ovók fentartási díja	72.—
" dologi szükséglete	840.—
Repcsik-féle tanfolyamok rendezése	800.—
Krajan előfizetése	80.—
Díj és illeték	18.—
Nyomatványokra	40.—
Titkár tiszteletdíja	288.—
Tanítók jutalmazására	700.—
Vegyés	22.—
Összesen:	6020.—

Nyomatványokra azért lett a rendesnél 20 koronával magasabb összeg megállapítva, mert a közgyűlés elhatározta, hogy a közgyűlés jegyzőkönyve minden egyes tagnak

mert bizony a csekély számú segédoktató mellett ez csak 30—32 félig vak, félig sánta harácsoltságot háttérben történt.

A laktanyákban mindenütt eléggé nem dicsérhető, például rend, gondos tisztaság. Legényiségi szobák jól szellőztethetők, konyhák kifogástalanok, megfelelő étkezőhelyiségek, ragyogó étkezőtálak, csészék és tányérok; az istállók kissé hidegeknek látszóttak, bennük agyagállás nem volt és egy-egy loállás szükre van szabva. Fedeles lovardát csak a szófiai ezrednél láttam. Mindkét laktanyában azonban a kocsibaszállítás gyakorlására kiselejtezett vasúti kocsit szolgál. Gyengélkedők részére tágas, jól berendezett helyiségek vannak, gazdag és teljesen modern tartalmu kézi gyógyszerárakkal. A mi egészségügyi altiszti intézményünk náluk is megvan, feltsernek nevezik őket. A plovdivi feltser tartalékos volt, németül jól beszélt és bizony az egészségügyi segédszolgálat tudásának dolgában nem kívánok magamnak nálánál jobb segédeket.

Csendőrségük igen jó. Teljesen katonailag van szervezve. Egyenruhájuk két sor ezüst gombos kék dalmány, ugyanilyen színű nadrág és buzérvörös szegélyzet. Köpeny mint a gyalogságnál. A mozgósítás első napjaiban emberfeletti munkát teljesítettek a kémek, gyanúsítottak és alkalmi tolvajok elfogásával, kik közül igen számosan a rögtön ítélő bíróság által golyó általi halálra ítéltetvén ki is végeztették.

(Folytatjuk.)

küldessék meg, hogy így azon tagok is tudomást szerezhessenek az egylet működéséről, akik akadályozva vannak abban, hogy a közgyűlésen megjelenjenek.

Jutalmazott tanítók.

Az egylet jövedelmeinek az óvók szükségleteinek fedezése után megmaradó részét, mint minden évben, úgy most is a magyar nyelv sikeres tanítása terén érdemeket szerzett tanítók jutalmazására fordította. Sajnos ez az összeg a múlt évi hiány miatt csupán 700 koronában volt megállapítható. Ez tehát a múlt évi 1030 koronával szemben visszaesést jelentene, — azonban ha figyelembe vesszük a Repcsik féle 800 koronát tevő tiszteletdíjakat, — vármegyénk tanítóságát az egylet 1500 korona jutalom-ban részesíti.

A jutalmazottak névsora:

- Klepács István Kálnaborfő,
- Skoff Géza Hontbesenyőd.
- Szekurisz János Bacsófalva,
- Surina Pál Csall,
- Szabó Sámuel Horhi,
- Lehoczky Izabella Bakabánya,
- Kordos Emil Felsőrakonca,
- Terstyánszky Andor Nagykereskény,
- Hevesy Gyula Felsőzsember,
- Thron Károly Hontnádás,
- Sebők Ágoston Lózók,
- Szvetlik János A.-fehérvut.
- Lutter Kornél Ipolydamásd,
- Repiczky Emilné F.-dacsólam,
- Justh Anna Litva,
- Darvas Miklós Hontnémeti,
- Szlaninka Margit Szénavár,
- Schmidtberger János Szebelléb,
- Szeman Mihály Devicse,
- Csehák Katalin Csákócz,
- Renner Irma Bát,
- Rohács Ödön Csank,
- Valter Gyula Egecs,
- Hurta Ferenc Méznevelő,
- Jung Matild Közepalóitja,
- id. Fajtik Antal Erdőszelestény,
- Vereczky Pál Erdőszelestény,
- Pócs Rezső. Szentantal,

Sok derék tanító ezért nem részesült jutalomban, mert vagy az előző évben lett kintüntetve, vagy pedig a folyó évben azonos célú alapítványok kamataiban részesülnek.

A hontnémeti óvó.

A hontnémeti-i egyleti óvó állami kezelésbe vétele, ez a rég vajdó kérdés még mai napig sem jutott dűlőre. A titkár intézkedett az iránt, hogy a község az ügyet tárgyalása alá vegye, fel is vététt a község képviselő testületének múlt évi szept. 26-án tartott ülésének tárgysorozatába. Az egylet titkára Pálffy Péter kir. tanfelügyelővel a helyszínén, megjelenve, a képviselőtestület befolyásos tagjait iparkodtak az ügynek megnyerni. A kir. tanfelügyelő előadta a képviselőtestületben, hogy a kormány hajlandó az óvót állami kezelésbe venni, ha: 1., A község ad ingyen telket, 2., Felépíti a szükséges épületet s annak fentartásáról gondoskodik, 3., Fizeti az évi 24 k. nyugdíjárulékot. Ennek ellenében az állam a felveendő építési kölcsön amortizálására visszabocsátja a községnek a 3 százalékos ovodai pótdadót, az ovónő lakásáért 200 korona bért, izet viseli az összes személyi és berendezési kiadásokat,

Ezzel szemben a képviselőtestület úgy határozott, hogy megszavazza az ingyen telket és a 3 százalékos ovodai pótdadónak megfelelő évi 200 koronát, — azonban az óvó felépítését nem vállalja.

Erre az egylet választmánya múlt év december havi ülésén megajánlotta azon összeget mely az óvó felépítésével járó költségek amortizálásához a község és állam által megajánlott 200—200 koronán felül még szükséges. — A kir. tanfelügyelőség ezzel határozatokat felterjesztette a kormányhoz, kérve a megajánlott hozzájárulások elfogadását. A közoktatásügyi miniszter azonban ez év március havában az iratokat ismét leadta a kir. tanfelügyelőnek azon utasítással, hogy még egyszer hívja fel az egyletet, esetleg a községet az építési kölcsön felvételére.

A közgyűlés Ivánka István, Martinovich István, és Pálffy Péter hozzászólása után úgy határozott, hogy hivatkozva azon áldozatokra, amelyet az egylet a hontnémeti óvó alapításával és 18 évi fentartásával hozott, (mintegy 25,000 k.) ismétellen kérje az egylet vezetősége az óvó államosítását az egylet anyagi hozzájárulása nélkül. Mégis, nehogy az ügy e kérelem kedvezőtlen elintézése esetén se szenvedjen késedelmet felkéri Draskóczy Jenő műszaki tanácsost és az egylet titkárát, hogy intézkedjenek a telek kijelölése s az épület lehető pontos költségvetésének elkészítése iránt.

Az alsófehérvuti óvó.

Stur Pál evangélikus lelkész azon kezdeményezését, hogy Fehérvuton állami ovoda létesíttessék, a közgyűlés nagy örömmel fogadta, s kimondotta, hogy annak megvalósításához kész hozzájárulni évente azon összeggel. — a mely a felveendő építési kölcsön amortizálásához a 3 százalékos ovodai pótdadón s az ovónő 200 korona lakpénzén felül még szükséges.

Adományok.

Az Ipolyvári Takarékpénztár 100 koronát, a Hontmegyei Népbank 25 koronát adományozott tanítók jutalmazására, özv. Fischer Bertalané ipolyvári földbirtokosnő pedig 30 koronát adományozott a cél közelebbi megjelölése nélkül.

Kondor József ipolykeszi-i földbirtokos egy perben részére bíróság megállapított 20 korona szakértői díjat dicséretes példamutatással az egyletnek adományozta.

A közgyűlés hálás köszönetét fejezi ki a nemes lelkű adakozóknak.

Szücs Ottilia litvai óvónő segély iránti kérését fedezet hiányában az egylet nem teljesíthette, hanem pártolólág terjesztette a FMKE központi elnöksége elé.

Memorandum.

Végül elhatározta a közgyűlés, hogy ifj. Jankovich Béla dr. közoktatásügyi miniszter ő nagyméltóságához memorandum intéztesse a vármegye nyelvhatárán fekvő községekben állami óvók felállításá iránt.

A memorandumot fontosságánál fogva lapunk vezető helyén közöljük.

A hétről.

— április 4

A selmecbányai főiskola.

Selmec-és Béalabánya szabad királyi bányaváros küldöttsége Winczek Frigyes gróf dr. főispán vezeté-ével tisztelt Jankovich Béla kultuszminiszternél és átadta neki a város memorandumát az odaváló bányászati és erdészeti főiskola fejlesztéséről. A küldöttségben részt vettek Horvák Kálmán kir. tanácsos, polgármester. Tóth Imre dr. kir. tanácsos főorvos. Moravék Antal főkapitány, a kikhez esatlakoztak a Felvidéki összes, Budapesten levő országgyűlési képviselői, ugymint: Czobor László, Borbély Lajos, Béla Henrik, Mihályi Péter, Moesári Sándor, Okolicsányi László, Rónai Antal, Rudnyánszky György, Radvánszky Antal báró, Szulovszky Gusztáv s.b.

A memorandum, melyet a főispán a miniszternek átadott, rámutat arra a veszedelemre, mely Selmecbányát fenyegeti, ha az illetékes körök mielőbb segítségére nem sietnek. A város mely a 18-ik században a legnagyobb bányavárosok egyike s egyuttal az ország harmadik nagy városa volt, ma a törvényhatósági városok közt a legkisebb. A város hanyatlása összefügg ugyan az odaváló fémhányaszt hanyatlásával, de az utolsó két évtizedben való elmaradását ku önösen az a mozgalom okozta, melynek célja, hogy a város egyik nagy erősséget, a bányászati és erdészeti főiskolát onnet elvigyék. Ez a kérdés husz váta majdnem állandóan

napirenden van s ez akadályozza a várost a haladásban. Sem az idegen, sem a helybeli tőke nem mer semmire sem vállalkozni, mert állandóan fenyeget az a veszedelem, hogy elviszik a főiskolát s így elvesz a befektetett tőke.

Pedig a város föntartása és fölvirágoztatása ezen a nemzetiségi mozgalmaknak kitétt vidéken nemcsak a város lakosságának érdeke, de érdeke az országnak is. Mert ez a város védő bástyája a magyarságnak. A Felvidék távolabb eső vidékeit pánszláv mozgalmak dülják, de Semecebányára ez az álamellenes áramlat be nem juthat a míg ott van a bányászati és erdészeti főiskola.

Hogy a város további hanyatlása megakadályoztassék, módot kell neki adni arra hogy fejlődhessek. Erre pedig csak egy mód van: Ha a bányászati és erdészeti főiskola elvitelének kérdését kormánynyilatkozattal a napirendről leveszik s ha a főiskolát a budapesti Józsefműegyetemmel egyenlő rangúvá teszik az által, hogy az eddigi fakultásokat az elektrotechnikai, gépészmérnöki és a még szükséges szakokkal kiegészítik. Hogy az utóbbit a szakkörök is fontosnak tartják, azt a város számos memorandummal és szakvéleménnyel igazolja.

A miniszter nagy figyelemmel hallgatta a főispán szavait, melyek az ősrégi bányaváros megmentésére kérték a támogatását s megígérte, hogy a kérdést tanulmányozni fogja és ha lehetséges lesz, a kérést teljesíti.

A küldöttség ezután Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszternek is átadta a memorandumot, a ki megnyugtató választ adott.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** Vármegyénk, közigazgatási bizottsága miután 6-ika vasárnapra esik, e hó 5-én tartja meg Wilczek Frigyes gróf dr. főispán elnöklése mellett rendes havi ülését.

— **Evangelikus istentisztelet.** Ápr. 13-án d. e. 10 órakor a helybeli ev. templomban istentiszteletet tart Dedinszky Aladár lelkész.

— **Eljegyzés.** Klein Béla ipolysági kereskedő eljegyezte Berczeller Rózsit, Berczeller Lajos kereskedő leányát Ipolyságon.

— **Az ipolysági választás utóhangjai.** A vasárnapi fővárosi lapokban egy budapesti könyvnyomtatás közleménye alapján az a hír jelent meg, hogy Horváth Zsigmond palásti plébános följelentést tett a kultuszminiszter ellen, a ki a hercegprimásnál korteskedés vádját tette, mely vád alól a plébános a hercegprimás előtt tisztázta magát. Ezzel szemben ipolysági illetékes helyről a Magyar Távirati Iroda utján a következőket jelentik ki:

Hogy Horváth Zsigmond dr. palásti plébános miként tisztázta magát a korteskedés vádját alól arról tudomásunk nincsen. Nem valószínű azonban, hogy ezt megtehette volna, mert a közelmulban lefolyt képviselőválasztással kapcsolatban a néppárti jelölt érdekében olymértékű agitációt fejtett ki és oly nagy nyilvánosság előtt, hogy a korteskedés letagadhatlan. Valótlán az is, mintha a nevezett plébános Jankovich Béla dr. vallás és közoktatásügyi minisztert becsületsértés és rágalmazás miatt följelentette volna. Szintoly valótlán a lapoknak az az állítása is, mintha az ellenzék Konkoly-Thege választási elnök ellen büntető följelentést tett volna a miatt, hogy az ellenzék számos választóját a kordonon nem engedte volna át. Az egész választás alatt sem a bizalmi férfiak, sem az ellenzék részéről ily irányú panasz nem merült föl és az ellenzék maga is elismerte, hogy a választás a legnagyobb rendben folyt le. A legjobban igazolja ezt az a tény, hogy az első szavazatszedő küldöttség-nél egy választót sem utasítottak el a másodikonál mindössze kettőt. A hír ebben a formában nem egyéb rosszakaratu rágalomnál. Annyi igaz csak hogy a záróóra kitűzése

után a mikor Jankovich Béla miniszter 266 szavazattal vezetett, a választási elnöknek ellenzéki részről tudomásul adták hogy néhány ellenzéki választó a munkapárti tábor elválasztó kordonon nem tud átjutni, pedig a munkapárti táboron kell keresztül menniök hogy a szavazóhelyiségbe jussanak. A választási elnök erre azonnal intézkedett is, hogy ezeket az ellenzéki választókat a kordonon áteresszék, a kik egytől-egyig le is szavaztak. A mi végül azt az állítást illeti hogy a kultuszminiszter a helybeli állami kórház betegszállító automobilját használta volna erre vonatkozóan elegendő rámutatni arra, hogy Ipolyságon állami kórház nincsen hanem csupán nyilvános jellegű megyei kórház, ennek pedig soha sem volt semmiféle automobilja. De különben sem szorult volna rá Jankovich miniszter erre az automobilra, mert a munkapártiak hat autó állott rendelkezésére, a miniszter pedig maga szintén autón jött Budapestről s úgy is ment vissza a választás után.

— **Az Ipartestület köréből.** Az Ipartestület kötelekbe tartozó segítők mult hó 30-án a városház kistermében megválasztották 1913. évre a békeltető bizottságot. Megválasztottak rendes tagokul: Bittmann Mihály, Bereczky Sándor, Dióssy János, Gottweisz Lajos, Hajnal József, Holba Antal, Mikk József, Mucska István, Séri Rezső, Stukovszky Lajos, Weisz Jakab, Zsóka György. Póttagokul: Adler Kálmán, Deáky Ernő, Eisler Dezső, Goldstein József, Szilágyi Ernő, Schmidt Mihály.

— **A H. G. E. ülése.** A Hontvármegyei Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmányára e hó 1-én tartotta havi rendes gyűlését, a melyen a résztvevők élénk vitája közben állapították meg a módosítandó szarvasmarha stb. tenyésztési szabályrendeletet, melyben a legfontosabb változás az lesz, hogy az apaállat vizsgálatok ezentúl összel fognak megtartatni. — Tárgyalta a eseléditörvényt az O. M. G. E. felhívása alapján, a mely annak revízióját célozza, itt is több szakasz megváltoztatására tett indítványt, melynek megváltoztatása időszerűnek és célszerűnek látszik. — A vármegye törvényhatósági bizottságának figyelmébe ajánlotta Sopron megyének a kormányt a képviselőházhoz intézett feliratát, melyben az a tűzbiztosítás kötelezővé tételét és államosítását kéri. — Ezen igazán időszerű kérelem ha meg lesz valósítva egyrészt igen olcsóvá fogja tenni a tűzbiztosítást és emellett az államnak is tekintélyes jövedelmet hozhat, másrészt igen sok embert meg fog védeni a kipurulástól aki eddig hanyagságból nem biztosított és egy tüzeset miatt tönkre mehet, sőt nagyközségek közsegélyre szorultak, hogy némileg talpra álljanak. Örömmel vette tudomásul a választmány a földmivelésügyi miniszter leiratát, a melyben közli, hogy a esikő legelőket fokozottabb mérvben kívánja támogatni. — Az egyesület elhatározza, hogy egy ilyen felállítására iránt az előmunkálatokat megkezdi, ha kellő anyagi támogatást nyer és elegendő számú esikő lesz bejelentve a vármegyénk területén egyet létesít. Szatmár vármegyének a törvényhatósághoz intézett átiratát is partfogásába ajánlja a törvényhatósági bizottságnak, mert a Balkán államokkal kötött szerződések változatlan fenntartása a gazdaság létérdeke.

— **Egy kaszinói elnök ünneplése.** Nagymarosról jelentik lapunknak: Megható módon adott kifejezést a nagymarosi Kaszinó mult hó 29-én ez alkalomból rendezett társas vacsoráján, tiszteletének s szeretetének, mely minden egyes tagjainak szívfeben gyökeredzik, elnökhelyettesének Ertl József nyugalmazott bányatanácsos irányában, ki akokor ünnepelte 80 életévét! A „Pápo bácsi”, mely néven őt mindenki ösmeri az őszinte ünnepletés megnyilvánulásakor könnyezve mondott köszönetet s a nagy időket élt, igazán „Öreg ember, nem vén ember” szavai, elérékenyülve hatottak mindenkire.

Hogy a 80 éves ur kedélye s ugrása a nagy idők dacára is a legjobb, misem bizonyítja jobban, minthogy ő maga is a fiatalság nosztorának tartja magát s ezt minden alkalommal be is bizonyítja.

— **Jótekonycélú hangverseny.** Ipolypasztórol kaptuk alábbi tudósítást. Vámosmikola és vidékének ifjúsága a vámosmikolai ref. harangalakra husvét hétfőjén hangversenynyel egybekötött kitűnően sikerült táncmulatságot rendezett. A kis Sándor Zsazsa korát meghaladó ügyességgel játszott Erdős Mátyással négykezes zongoradarabot. Játékukat a közönség zajosan megtapsolta. Utánuk Albert Irénke zongorakíséretével Horváth Sándor és Konta Dezső hegedüktettést adtak elő. Ugy a hegedüsknek valamint a pompásan kísértő Albert Irénkének nagy sikerük volt. Porjesz János adott elő ezután néhány gyönyörű mély hatást keltő dalt. Sikere oly nagy volt, hogy az újrázásoknak vége-hossza nem volt. Erdős Mátyás 2 saját-szerzeményű zongoradarabját játszotta. A darabok és ragyogó előadás elragadták a közönséget. Végül Porjesz János tárogatózott cigánykísérettel, oly nagy hatással, hogy az estét felejthetlenné tette a közönségnek. Felülfizettek: Nyáry Aloncz báró 25 koronát, Baráti Huszár Tibor, Muharos József 20—20 koronát, Matlaszkovszky István dr., Sümeg Ottó, Szabó Lajosné szül. Kovács Sebestyén Vilma, Halász Elek, Fonciére pesti bizt. intézet vnikolai főügynöksége, Schanzer s Wolfner cég 10—10 kor., Schuszdek Armin 8 kor., Kovács S. Kálmán, Kovács S. Lajos, Grammling László dr., Sándor Gyula dr., Kallós János, Ziener Sándor dr., Turcsányi Vilmos, Keve Károly, Pongrácz Béla, Albert Márton, Rebmann Rókus, Bacsa László, Rosenbaum Henrik, — Simonidesz Lajos, — Schwarcz Armin 5—5 koronát, Medgyessy Sándor, Pompéry Aurél dr., Konta Dezső 4—4 koronát, Zipszer Imre, Turcsányi Soma, Sommer Mór dr., Juhász Lajos, Csiktapoleai Gaál Lajos, Sümeg Hugó, Grünbaum Imre dr., Czeglédy Pál, Burján Pál, Büehler M., Hudák Aladár, Varga Béla 3—3 koronát, Bartos István, Nagy Pál, Turcsányi Kálmán, Simek István, Kallós Gábor dr., Kövesdy Lajos, Paskó Péter, Polgár Ignác 2—2 koronát; Silberstein Géza dr., öz. Krausz Józsefné, N. N., Simek Armin, Pálffy László, Bakos Gyula 1—1 koronát. A mulatság tiszta jövedelme 368 kor., amelyért fogadják a nemesszívü adakozók a mulatság rendezőinek köszönetét.

— **A munkáspénztár ülése.** Az ipolysági kertületi munkásbiztosító pénztár mult hó 31-én tartotta Silberstein Samu alelnök elnöklése mellett rendes havi ülését, melyen folyó ügyek kerültek tárgyalásra.

— **Magyar műkedvelők Bakabányán.** A Bakabányai magyar műkedvelők márczius 30-iki szinelőadásán felülfizettek a családjegyen: Keviczky V., Krbusik L., Sziklai R., Ollik K. 7—7 koronával. Brestyenzky A., 5 kor., Czigan J. 3 kor., Czobor L. Czibulya J., Czibulya K., Dedula J., Firiczky M., Kiszely Ö., Urszinyi Gy., Plavec G. Izrael P., Zambay J., Zsilakay L., Stibló Á., Turcsányi L., Sziklai J-né, — Graza J. 2—2 koronával, Mészár M. Czibulka J., Sztolár L., Ivanics I., Oszvald J., Zambay D., Hruskovicz 1—1 koronával. A felülfizetésekért hálás köszönetet mondanak. A fennmaradt tiszta jövedelem 303 kor. — Az áll. iskola nagyterme zsu-folásig telt meg a magyar érzésü intelligenciával és polgárokkal. A fényes anyagi sikernél még örvedetesebb az erkölcsi siker, amely szebb jövővel kecsgetti a bakabányai magyarságot. Tudósítónk kiemeli azt az örvedetes tény, és felhívja az illetékes körök figyelmét arra, hogy *Bakabányán csak a kath. vallásu ifjúság magyarosodik*, iskolában, templomban, körökben, ünnepélyeken, szinelőadásokon, mulatságokon stb. *mag az ág. ev. vallásu ifjúság mindenütt tüntet tulzó tótságával.*

Talán a FMKE. is támogathatná a magyarságot anyagilag, mert bizony szegények vagyunk pld. magyar ima- s énekes könyvekkel. — Bizony — jegyzi meg tudósítónk — mérges kigyót melengetett a vármegye saját keblén, akkor, midőn az itteni tőtulzókat nemcsak nem akadályozta, hanem támogatta anyagilag, erkölcsileg. Még jó, hogy az akkori paktálók ezt belátták.

— **Halálos esés.** Drégelypalánkon a múlt hó 29-én Pintér István leesett egy szénás szekér tetejéről oly szerencsétlenül, hogy feje a kocsis rudjára bukott s nyakát szegte. Az ipolysági közpórházba vitték hol két napi szenvedés után meghalt.

— **Veszettgyanus ebmarás.** Takács Jánost Popper Mór ipolysági bérlő gépészét szombaton amint műhelyében dolgozott egy oda bemenő kóbor vizsla kutya, megmarta. A kutyát nevezett azonnal agyonütötte, és őt a hatóság a Pasteur intézetbe küldte. — Ipolyságon a 40 napi ebzárlatot a hatóság újból elrendelte, és igen szigoruan elrendeli annak betartását, és az utcán járkáló kutyák tulajdonosait érzékenyen fogja büntetni, és a mellett a szabadon járó kutyákat kifogja irtani.

— **A legújabb Sportklub.** Ahogy a madárvilágnak a veréb, úgy az emberi társadalomnak szeretetreméltó gaménja az *inas*, vagy a hogy a törvény torzszava nevezi: az *iparos-tanonc*. Az ipolysági tanoncok értekezletet tartottak, melyen egy sport klub alakítását határozták el melynek címe: „Ipolysági Törekvés Klub”, célja pedig, hogy szabad idejüket testedzésre és művelődésre használják. A nagyszámú megjelent tanoncok, kik mindnyájan belépésüket bejelentették, elnökül Klein Andort alelnökül Goldstein Józsefet kérték fel. Saját kebelükből megválasztották pénztárosnak Suba Ernőt jegyzővé Schwartz Jenőt, ellenőrré Weisz Jakabot szertárossá Szkala Lajost. Az új sportklub küldöttségileg b. Szokolyi Alajos vármegyei levéltárost, az ismert sportbarátot a diszelnökség elfogadására kérte fel, ki a tisztséget elfogadta és rögtön anyagilag is hozzájárult a klub alakulásához és megígérte hogy mindenben segítségére lesz, hogy a klub fejlődését elősegítse. A nemes szórakozásra való törekvésért a kezdeményezők dicséretet érdemelnek, és a nagyközönség bizonyára elő fogja segíteni ezt a szép célt azzal, hogy mint pártolótag belépjen az „Ipolysági Törekvés Klub“-ba.

— **Egy tanár katasztrófája.** A múlt év nyarán országsszerte nagy részvétet keltett az a selmecbányai katasztrófa, a melynek áldozata *Farbaky Gyula*, a selmecbányai erdészeti és bányászati szakiskola fiatal tanára lett. Az új kémiai intézet építési munkálatait szemlélte Farbaky Gyula a mikor egyszerre, mintha a föld nyílt volna meg alatta, eltűnt. Az épület terraszra alatt lévő régi pince omlott be és maga alá temette a fiatal tanárt. A vizsgálat során megállapították, hogy a kémiai intézet felépítése folytán három régi épület bontottak le. Hugyecz és Rosenauer besztercebányai építő-cég kérésére azonban a lebontott Székely-féle ház egyik része megmaradt és építési iroda céljaira használták. Ez épület alatt egy nagyobb terjedelmű pince volt, a mely fölé az új épület terrasz készült. Az építési munkálatok ellenőrzésével Sobó Jenő főbányatanácsos volt megbízva, a ki a cég mérnökeivel együtt megvizsgálta, vajon a pince megmaradhat-e a terasz alatt, avagy betömésre szorui. A vizsgálat eredménye az lett, hogy a pince oldalfalait és bolthajtását elég erősnek találták és így épült rá a terasz. A következmények, sajnos, azt mutatták, hogy az építkezési vállalkozók számítása és a főbányatanácsos véleménye nem állta meg a helyét. Ezért az ügyesség gondatlanságból okozott emberölés miatt vádat emelt a Hugyecz és Rosenauer cég tulajdonosai és Sobó Jenő főbányatanácsos ellen. Az ipolysági törvényszék vádтанácsa

hétfői ülésén az összes vádlottakkal szemben az eljárást megszüntette. A szakértőként kihallgatott Pelz Samu és Mihalich Győző dr. műegyetemi tanárok véleményéből ugyanis megállapítást nyert, hogy úgy az építést vezető főbányatanácsos, mint a vállalkozó cég kellő gondossággal járt el, a pince vizsgálatánál, a szükséges méréseket és számításokat megejtette, azonban nem volt megállapítható, hogy a bolthajtásnak esetleg olyan vékonyabb részei vannak a terhet nem bírják el. Lamos Elemér ügyész a vádтанács határozata ellen felfolyamodást jelentett be, melyet a tábla legközelebb tárgyal.

— **Táncmulatság.** A drégelypalánki izr. ifjuság az elmúlt héten nagyszerű táncmulatságot rendezett melynek sikereért a rendezőség érdemel elismerést. A jelen volt hölgyek. Pátriász Olga, Eckstein Blanka, Adler Karolin, Adler Jolánka, Adler Gizike, Adler Ilonka, Adler Rizus, Berger Janka, Berger Juliska, Löwy Szerénke, Kálmán Szerénke stb. stb. A belépti díjon kívül felülfizettek: Adler Jakab 3 k, Adler Lipót 5 k., Adler Adolf 3 k., Berger József 2 k., Brakk Manó 150 k., Fischer Janka 2 kor. Frommer Jenő 350 k., Kohn Dezső 10 k., Kálmán Ábrahám 2 k., Klein József 1 k., Löwy Márk 2 kor., Pátriász Sándor 2 k., Szügyi József 150 k., Susicky Vilmos 1 k., Vidder Emil 150 k., Zsadányi Dezső 150 k. A felülfizetett és felmaradt összeget jótékony célra juttatták, melyért ezuton is köszönetet mond a rendezőség.

— **Vasuti kaland.** Váceról—Ipolyságra e héten egy néma család utazott, két apró gyermekkel Nógrád és Diósjenő állomás között az asszony kihajolt a kocsis ablakából és egyszerre sikoltozni kezdett. A magyar utitársak nem értették meg a kiabálás okát és hirtelen azt hitték, hogy a nő kiejtette egyik gyermekét. Nagy zavar támadt, rohantak a vészfékhez, de a vonat szerencsére beérkezett éppen az állomásra. Kiderült, hogy az apróságok teljes épségben megvannak, azonban lerepült: a kálapja. A kárvalott nő visszament keresni, de hogy sikerrel jért-e utja, nem tudhaták meg utitársai, mert — a baj rendszeren nem jár egyedül, — a vonat nem várta be, hanem elrobogott: azaz eldőcsögött. De rossz nyelvek szerint a gyalogutasok a legközelebbi állomásra hamarabb értek be mint a vonat.

— **A legnagyobb gondot** minden anyának gyermeke helyes táplálása okozza. Emésztési zavarok - sajnos - nagyon gyakran fordulnak elő és épp e betegségtől kell a gyermeket helyes táplálás által megvédeni. De csakis egy teljesen megbízható, ezer és ezer családban a legjobb sikerrel alkalmazott tápláltszó, mint a milyen a Nestlé-féle gyermekliszt, tegyen kísérletet, Próbadoz és tanulságos a gyermek ápolásáról díjtalanul kapható a Henri Nestlé cégnél, Wien, I., Biberstrasse 64.

— **Pajkosságól baleset.** Dobos István 16 éves és Repiczki István 13 éves ipolyveci fiuk Ipolyvecén a vasuti megállóhely raktárából 2 drb duranyut loptak el. Azt elsütötték, miáltal Dobos István a kezén könnyebben, Repiczki sulyosan megsebesült, így az ipolysági kórházba kellett szállítani.

— **Alkalmazást keres magános urihölgy vagy gyermekek mellett idősebb özvegy uriasszony.** Címe özv. *Glanzer Károlyné* született *Libertini Ida* Ipolyság.

— **Kitiltott kéregető.** Özv. Hannó Lajosné szül. Fássy Ilona aradi óvodónő járta be ismételten a vármegyét „Kedves Emlékek” című füzetet árulva. Kiderült, hogy a könyvárulás csak ürügy koldulásra, miért is a hatóság az eljárást ellene megindította és a vármegyéből kiutasította.

— **Tavaszi vetőbűkkönyt** arankamentes-ségre államilag ólomzárt lóherét, lucernát, nyulszapukát valódi Quedlinburgi takarmány répamagot szuperfosfátot, kálisót chilisalétromot jutányosan ajánl és állandóan raktáron tart *Berczeller Márton* Ipoly-
2—5

— **Köhögés és nátha** a mi klimánk alatt sajnos, gyakori vendégek, ugyannyira, hogy bizonyos mértékben már meg is szoktuk őket és a könnyebb hurutnak nem tulajdonítunk semmi fontosságot. Igen helytelenül. A látszólag legkönnyebb természetű köhögés sulyos tüdőbajra vezethet, és tekintetbe nem vétele annál kevésbé jogosult, mert a minden gyógytárban kapható Sirolin „Roche“-ban oly kitűnő szerrel rendelkezünk, hogy a kezdődő köhögést néhány nap alatt elfojthatjuk. Sirolin olyan pompás házi-szer, mellyel a sulyos tüdőbajokat elkerülhetjük. Fontos azonban, hogy idejében vegyük használatba és nem szabad napokigvárni, míg a katarrhus kifejlődik, vagy magától elmulik.

— **Szépérvék** és életbölcesség jellemző mindazokat, akik cipőiket bersonozva viselik. Az új Berson gumisarkok rugékony és elpusztíthatatlan.

IRODALOM ÉS ZENE

(*) **Sajó Sándor** ismét pályadijat nyert. *Sajó Sándor* budapesti főgimnáziumi tanár, az országos nevű és többbizben pályakoszorozott jeles költő, városunk születte minden évben nyer legalább egy értékes pályadijat. Nehány hét előtt egy szatiráját a debreceni Csokonyay kör jutalmazta meg, most pedig a Tudományos Akadémia Farkas Raskó pályáztatón koszoruzták meg *Vagyunk még magyarok* című hazafias költeményét a 400 koronás pályadíjjal.

(*) **A Vasárnapi Ujság.** március 30-iki száma nagyszámú és igen szép aktuális képet közöl a görög királyi családról, a tattersalli állatkiallításról, az új dunai személyhajókról, Hédervári Kont budai házáról, a Skodra hajóról, mely miatt konfliktusunk volt Montenegróval, a világkiállításról, stb. Feltűnő szép képsorozatok Márton Ferencz székhely rajzai, magyar círaszűrök képei (dr. Györfly István cikkével, a kőkorszakból való rajzok produkciói. Szépirodalmi olvasmányok: Kvassay Ede regénye, Vargha Gyula műfordítása, Oláh Gábor és Rédei Tivadar versei, Majthényi György novellája, egy érdekes francia regény, Egyéb közlemények: Klapka táporok 1866-iki légiójáról s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre öt korona, a Világkrónikával együtt hat korona. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest-IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a Képes Néplap a legolcsóbb-újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

(*) **Ország-Világ.** Képes heti lap. Harmincnyedik évfolyam. Szerkesztik: Váradi Antal és Falk Zsigmond dr. — A mai megjelent számban is egész seregét látjuk a szebnél szebb illusztrációknak. Különösen aktuálisak: „Görög lövészek elnyomulása Valona ellen”, „Valona városa Albániában”, „A német légi flotta vesztesége”, „Safoplane repülőgép”, Érdekesek a sportképek is. Rudugrás a margitszigeti sportpályán, „Futásverseny a Margitszigeten”. Sulydobás az atletikai klub pályáján. Sokakat érdekelhetnek e szám kiállítási képei is, amelyek a Képzőművészeti Társulat, a Szent-György-Céh meg egyéb társulatok szebb képeit mutatják be kicsinyített reprodukcióban. Van e számban ilyes reprodukció G. aus der Ohl, Kovács Mihály, Guneck, Rottmann Mozart, Wouwermann, Henel, Lampi, Decker, Kohaut, Barta Ernő, Schulz Ila, Fejérvary Erzs, s más festőművészek képeiről. — A lap irodalmi részébe regényeket, elbeszéléseket, kritikai cikkeket avag-

költeményeket irtak: Balassa Imre, Bende János, Csité Lároly, Esty Jánosné, Falk Zsigmond dr., Elgl József, Lantos József, Moly Tamás, Pungur Árpád, Péczely József, Sebestyén Ernő, Solymosi Elek, Tamás Ernő, Türr Antal, Várad Antal. Tartalmas, kitünően szerkesztett rovatok ezen felül: Színház, Művészet, Irodalom, Hírek, Zene, Sport stb. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, V. ker., Hold-utca 7), ahová az előfizetési pénz is beküldhető. A lap ára félévre 8 kor.

(*) **Ibsen: Trónkövetelők** A Gömöri Jenő szerkesztésében megjelenő Modern Könyvtár, — amelynek egyik igen figyelemre-méltó és a megvalósulás stádiumában lévő terve, hogy Ibsen valamennyi művét magyarra fordíttatja, — „Teljes Magyar Ibsen” sorozatában az eddig megjelent három Ibsen fordítás után, most egy új Ibsen-fordítás jelent meg. Az Ibsen-sorozatnak ez a negyedik kötete és Ibsen egyik remekművének, a „Trónkövetelők”-nek pompás magyar fordítását adja, amely az eredeti norvég nyelvből készült és Puskás Endre kongeniális műve. A fordító voltaképp kezdő a műfordítás terén, de a magyar műfordítás terén a Trónkövetelőknek ez a fordítása maradandó értékű lesz; nagy művészettel, erővel, fordítói készséggel és gondossággal, egy történelmi dráma fordításánál nélkülözhetetlen, alapos tudással készült. Tulzás nélkül megállapítható, hogy a Trónkövetelők fordítása a legjobb magyar Ibsen-fordításunk. A fordító hozzáértésének tanúsága az az egymagában értékes bevezetés is, amelyet az öt felvonásos történelmi dráma elé irt, s amely a dráma történelmi háttérét minden oldaláról megvilágítja. A fordítás joggal nevezhető irodalmi eseménynek, egyrészt magának a fordításnak a becséért, másrészt, mert ez az első történelmi drámája Ibsennek amely magyar nyelven megjelenik. Eddig az egy filozofiai drámán: a Peer Gyntön kívül csak modern társadalmi drámái jelentek meg magyarul. A Trónkövetelők Ibsen ifjúkori drámái közül elismerten a legszebb, legmaradandóbb becsű, s ezért kezd meg a vállalat szerkesztője Ibsen történelmi drámáinak magyar nyelvű kiadását éppen ezzel a drámával. A fölöttébe becses, nagyterjedelmű dráma a Modern Könyvtár egyik legvaskosabb kötetét teszi. (237—242 szám.) Az Athenaeum kiadása és ára 1 korona 20 fillér.

(*) **Földi Mihály: Péterke, Szeppi, meg a többiek** A Gömöri Jenő szerkesztésében megjelenő Modern Könyvtár, amelynek egyik fő törekvése, hogy új tehetségeket fődjön fel a magyar irodalom és közönség számára, egy egészen ismeretlen, fiatal magyar író mutat be egyik legújabb kötetében Földi Mihályt. Földi Mihályról, ezt az első könyve olvasása után bizvást megállapíthatjuk, igen tehetséges ember mutatkozik be az irodalomban, akiről minden valószínűség szerint sok szó fog esni. A fiatal írónak négy nagy elbeszélését foglalja egybe ez a kötet. Az elbeszélések mindegyike egy egészen új, igen termékeny, gazdag írói egyéniséget reuelál, akikben, dacára nagy fiatalágának, minden írói érték már teljes érettségében és szépségében mutatkozik. Semmi fiatalos hév, semmi forrongó láz nem érzik ez elbeszélésekben a teljes kiforrottság, a teljes érettség és higgadság, nyugalom és szélesvonalúság. az elbeszélésnek páratlan ereje lepi meg az olvasót. Elbeszélő ereje, stílusának nyugodt folyamatossága egy par excellence elbeszélő-tehetséget mutatnak be; ezekkel együtt bámulatos érettsége és öntudatossága, továbbá az elbeszélésekben sokhelyütt felcsillámló gondolatok mélysége azt a hitet kelthetik az olvasóban, hogy a modern magyar irodalomnak Földi Mihállyal nagy elbeszélője érkezett meg. akinek nevét meg kell jegyezni s akinek fejlődését a nagy tehetségeknél kijáró figyelemmel kell kísérni. A szép, értékes és vaskos könyv az Athenaeum kiadása. Ára 80 fillér.

(*) **Egy nagy budapesti házban.** Sebők Zsigmond és Benedek Elek népszerű képes gyermeklapjában Sebők Zsigmond most egy érdekes kis gyermekregényt kezd meg: Egy nagy budapesti házban címen, mely humoros és megható jelenetek kapcsán fogja bemutatni a fővárosi gyermekek életét. A maczkó-történetének írója Sebők Zsigmond, a ki oly népszerűvé tette Dör-

mögő Dömötör utzásait, most is fogja lapjában szerepeltetni híres macskáját, de egy ideig kisebb történetekben, hogy nem-sokára ismét utnak indítsa nagyobb állat-regényben.

A március 30-diki számba ment Feleki Sándor és Benedek bácsi szép verset, Szemere György elbeszélését, Sebők Zsigmond befejezi Dörmögő Dömötör utzását, Gyula bácsi az állatkert új lakóiról mond el érdekes dolgokat, Elek nagyapó mesét, Zsigabácsi mókája. Rákosi Viktor regény folytatása, a szerkesztői üzenetek, a rejtvények egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtást a Franklin társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

(*) **Pesti Hírlap** a második évnegyed küszöbén előzetesre hívja fel a magyar olvasóközönséget. A Pesti Hírlap ma az ország elismerten legjobb, legterjedtebb és legbővebb tartalmu napilapja. Pédányzáma 120 és 140 ezer r közt változik (vasárnaponkint egyes elárúsításra 20—25 ezerrel több); ily elterjedtséget és ily példányszámot még a legelőcsőbb boulevard-lapok sem értek el nálunk. Hirdetése is azért van legtöbb, mert hirdetni csak a legelterjedtebb, legnépszerűbb lapban érdemes.

A Pesti Hírlap tartalma napról-napra legbővebb és legváltozatosabb, minden más napilapot felülmúl. Egy-egy vasárnap számában 5—6 tárcát és elbeszélést közöl, a legzadagabb hír- és vegyesrovat mellett. Ily tartalombőségnek példáját napilapnál nemcsak hazánkban, de egész Európában sem találjuk.

A Pesti Hírlap munkatársai közé számítja korunk legjobb nevű és legnépszerűbb íróit, kik közül legyen elég fölemlíteni, Gárdonyi Géza, Molnár Ferenc, Szomaházy István, Móricz Zsigmond, Heltai Jenő, Lengyel Menyhért, Szini Gyula, Szász Zoltán, Tömörkény István, Porzolt Kálmán, Murai Károly, Várad Antal, Pakots József, Pásztor József, Alba Nevis, Bokor Malvin, Lux Terka, Erdős Renée, Abonyi Árpád, Csörgő Hugó, Ráskai Ferenc, Szabóné-Nogáll Janka, Kabos Ede, Mezei Ernő, Lampert Géza, Gellért Oszkár, Diplomata gr. Vay Sándor, Kézdi-Kovács László, Benda Jenő stb. neveit.

A Pesti Hírlap speciális rovatai: Vasárnap Krónika (írja Molnár Ferenc), Kis komédiák, Kulisszák mögöl (Heltai Jenő), Pesti erkölcsök, Vidéki esetek (csupa mulattató tartalommal) s az esti levél (Pozsolt Kálmán). Hétköznapon (Lux Terka) és mindennapi problémák (Szomaházy István) aktuális társadalmi kérdések megbeszélése. A Pesti Hírlap mindennap egész oldal szerkesztői üzeneteket hoz, mint más lapok egyszer egy héten, tehát a közönség igényeit e téren is legnagyobb mérvben elégíti ki.

A Pesti Hírlap előfizetői „Az Érdekes Ujság” című, gazdag tartalmu, pompás kiállítású, képes hetilapot és a Divat Szalon című kitünő divatlapot együtt rendelhetik meg.

A Pesti Hírlap előfizetési ára április hóra 2 kor. 40 fillér, április—május két hóra 4 kor. 80 fillér, április—június negyedévre 7 korona. A Divat Szalonnal együtt negyedévre 9 kor. 50 fillér. Az Érdekes Ujsággal együtt negyedévre 9 K 50 A Pesti Hírlap kiadóhivatala, hova az előfizetést legelőcsőbb postautalvánnyal beküldeni, Budapest, Váci-körút 78. szám alatt van.

KÖZGAZDASÁG.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság közgyűlése.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság március 14-én tartotta Zichy János gróf alelnök elnöklésével ez évi rendes közgyűlését. Az igazgatóságnak ormódi Ormódy Vilmos vezérigazgató által előterjesztett jelentése szerint a társaság díjbevétele a lefolyt év ismeretes rendkívül kedvezőtlen gazdasági viszonyai mellett is mindegyik üzletágban emelkedett, tanúságul annak az osztatlan és változatlan bizalomnak, melyet a társaság ötvenöt évi munkásságával a magyar közönség leg-

szélesebb rétegeiben vivott ki magának.

A tűzbiztosítási üzlet kár dolgában nem mondható ugyan kedvezőnek, azonban az 1911-iki abnormális évvel összehasonlítva, még lényegesen kevesebb kártérítést kellett a társaságnak teljesítenie, úgy, hogy ez üzletág kielégítő nyereséggel zárul. A jébiztosítási üzletág lefolyása a múlt évben előfordult rendkívül gyakori és súlyos jégverések következtében, a melyek igen jelentékeny kártérítéseket igényeltek, veszteséges volt. A szállítványbiztosító üzletet a társaság a nemzetközi verseny tultergése folytán már évek óta csak szűkebb keretek között folytatja, s ez üzletág a társaság óvatos üzletpolitikája folytán ez évben is némi nyereséget hozott. A betörésbiztosítási üzletágban szerzett kedvező tapasztalatok az üzletállomány fokozott fejlesztésére sarkalták a társaságot, a mi az elmúlt évben is eléggé sikerült. Az életbiztosítási üzletág további fejlesztésére a társaság a lefolyt évben is kiváló gondot fordított s fokozott munkássága, valamint a biztosítási feltételeknél és díjtáblázatoknál életbeléptetett időszerei újítások következtében az életbiztosítási új szerzemények a pangó gazdasági helyzet és pénzügyi viszonyok dacára is túlhaladták az előző évi új szerzemények összegét. Noha a társaság gazdag tartalékainak elhelyezésére szolgáló elsőrendű értékpapírok tőzsdei árfolyama az általános, súlyos gazdasági helyzet folytán jelentékenyen alászállott, az esztendőknön át következetes előrelátással és óvatossággal külön e célra gyűjtött tartalék egy részéből az évi üzleteredmény mindennemű megterhelése nélkül is fedezetet nyertek a különben csak átmeneti jellegű árfolyamkülönbözeti összegek. Az 1912. évi üzleteredmény a válságos gazdasági helyzet dacára is a legjobb, a melyet a társaság ötvenöt évi fönállása óta eddig elért. A zárószámadás 5,413.333 korona 26 fillér tiszta nyereséget tüntet föl, s az igazgatóság indítványozta, hogy az alapszabályszerű levonás után fönmaradó 3,500.688 korona 21 fillérből részvényenkint 800 korona, összesen 3,200.000 korona fizetessék ki osztalék gyanánt, a még rendelkezésre maradó összegből pedig — az alapszabályszerű 108.266 korona 66 fillér ez idei hozzájáruláson kívül — további 100.000 kor. a tisztviselői nyugdíjalap és az alapszabályszerű 541.333 korona 33 fillér ez idei hozzájáruláson kívül további 200.688 kor. 21 fillér a különtartalék gyarapítására fordíttassék. A közgyűlés az igazgatóság jelentését egyhanguan tudomásul vette, az igazgatóság indítványait elfogadta, s a fölmentvény valamint a felügyelőbizottságnak megadta. Jóváhagyta még a közgyűlés az igazgatóságnak és a választmányoknak az alapszabályok értelmében közhasznú célokra fordítandó 27.066 korona 66 fillér fölszítása iránt való együttes javaslatát. Végül a felügyelőbizottság tagjainak mandátuma lejárván, abba újból egyhangulag beválasztották: Berzeviczy Albertet, Burhard-Béla-vary Konrádot, Németh Tituszt, Radvánszky Géza bárót és Uchritz Zsigmond bárót.

Ipolysági piaci árak

április 4.

	K. 1-től	K 1-ig
Buza	20	21
Rozs	17	17 60
Árpa	16	18
Zab	18	20
Tengeri	17	16
Burgonya 1 méter	08	—
Lud (kilonként)	02	80
Tyuk (páronként)	05	—
Csibe (páronként)	—	—
Tojás 1 darab	—	4
Marhahus 1 klgr.	1	68
Borju hus 1 klgr.	2	—
Sertés hus 1 klgr.	1	76

Figyelem!

Van szerencsém a nagyrédmű közönség szives tudomására hozni, hogy a már több éve létező

kelmefestő, vegytisztító és fehérenemű mosó intézetem

ujjonan berendezve azt a főtérre a Schük-félé házban március 1-től át-helyeztem.

Mért is úgy a vidéki, mint a helybeli megbízatásokkal március 1-től a Schük-féle házban kérem fölkeresni. Pontos és jó munkáról biztosítva további szives pártfogásukat kérem

kiváló tisztelettel
HESZ GÉZA
kelmefestő és tisztító.

Egy jó házból való **tanulónak** fiu felvétetik.

Tót nyelv tudása szükséges. Azok, kik 2-3 polgárit végeztek — előnyben részesülnek.

Bartók Ernő.

6603. 1912. sz. tkv.

Arverési hirdetmény.

A vmikolai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Sommer Mór ügyv. által képviselt vmikolai takarékpénztár r. t. kérelme folytán Horváth János, József Anna és István végrehajtást szenvedők elleni 700 kor. tőke, ennek 1910 évi július hó 1 től járó 8 százalékos kamatai 142 kor. 30 fill. eddigi valamint 82 kor. 30 fill. jelenlegi és a még felmerülő költségek valamint az ezuttal elrendelt csatlakozás folytán ugyancsak nevezett hitelező 900 kor. ismét 416 kor. és 275 kor. Fazekas János 400 kor. Glaser Ágnes. 270 kor. tőke s jár. továbbá Kohn Aron 132 kor. követelés kielégítése végett az árverést elrendelte.

Minek folytán Ipolytölgyes községbázánál 1913. évi április hó 21-én d. e. 10 óra-
kor megtartandó nyilvános árverésen elad-
datni fognak az ipolysági kir. törvényszék

területén Ipolytölgyes község határában fekvő alábbi ingatlanokból végreh. szenvedők illetőségét képező részek u. m.

1. ipolytölgyesi 147, sztkvben + 700 hrsz keller in pincék ingatlanból Horváth János, József, és kkoru Anna illetősége, Fazekas Lajosné Tóth Anna javára bekeb. ősz. hasznóelv. jog épségben hagyásával 67 kor. kikiáltási árban.

2. u. o. 192 sztkvben I. 2-7. 9. 15, II 1-10, + 1-5. 7. hrsz. ingatlanokból Horváth János, József. Anna Simon Lőrincné illetőségét képező részekné u. m.

I.	212 hrsz. szántó I nyomás	1 dűlő
	334 " " " "	2 " "
	422 " " " "	4 " "
	540 " " " "	3 " "
	760 " " II " "	3 " "
	1145 " " " "	2 " "
	1333 " " " "	1 " "
	1386 " rét foldek lábán	
	1446 " " urberekben	
	1589 " " I irtvány dűlőben	
	1503 " " II " "	
	14 sorsz. közös legelőbeli jutalék	
	15 " " erdőbeli " "	613 kor
	33 fill. kikiáltási árban.	
II	213 hrsz. szántó I nyomás	1 dűlő
	335 " " " "	2 " "
	539 " " " "	3 " "
	761 " " II " "	3 " "
	1144 " " " "	2 " "
	1334 " " " "	1 " "
	1385 " rét foldek lábán	
	1441 " " urberekben	
	sorsz. közös legelőbeli jutalék	
	19 " " erdőbeli " "	423 kor.
	kikiáltási árban.	

3. u. o. 288 sztkvben + 1188 hrsz. szántó II nyomás 4 dűlő ingatlanból a fentiek jutaléka 78 kor. 67 fill. kikiáltási árban.

4. u. o. 290 sztkvben + 925. hrsz. szőlő ságoldal ingatlan 24 kor. kikiáltási árban

5. u. o. 406 sztkvben + 7 hrsz. 1 népsorsz. ház, udvar, kert 890 kor,

6. u. o. 406 sztkvben + 124 kert belső-ségben 5 kor kikiáltási árban.

7. 470 sztkvben + 421 hrsz. szántó I nyomás 4 dűlő ingatlanból jutalék 72 kor 67 fill. kikiáltási árban.

Arverési feltételek.

1. Árverezni szándékozók bánatpénzül kötelesek az ingatlan kikiáltási árának 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, a bánatpénznek a bíróságnál esetleg elhelyezésről kiállított elismervényt átsszolgáltatni, a bánatpénzt pedig a megigérendő vételár 10 százalékja erejéig nyomban kiegészíteni.

2. Az ingatlan csak a kikiáltási ár 2/3-ért, vagy ennél magasabb vételárért fog eladatni.

3. Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap a másodikat ugyanezen naptól számított 60 nap, a haamadikat ugyanezen naptól számított 90 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5 százalékos kamatokkal együtt az

ipolysági m. kir. adóhivatal mint birói le-tétpénziárnál lefizetni,

Kir. jbiróság tkvi. hatósága Vámosmi-kola 1912 évi december 16-an.

Domy s. k.
kir. jársbiró.

A kiadmány hitelül:

Katona
kir. könyvvezető

1726. 1913. tkv. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bíróság közhírré teszi, hogy az Ipolysági Takarékpénztár r. t. végrehajta-tónak Heffter Kálmánné sz. Benda Karolin végrehajtást szenvedő ellen 14300 korona tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében a területén levő Ipolyság község 197. sz. tjkvben A I. sor, 200 hrz. szám a. Heffter Kálmánné sz. Benda Karolin nevében foglalt beltelki kertre, melyen a esatolt községi bizonyítvány szerint 312 összeirási számú ház épült 3300 kor, törvényes becsárban 1913. évi június hó 23-án délelőtt 10 óra-
kor Ipolyságon (Vármegyeház I. em. 13. a) a megállapított kikiáltási ár 10 százalékának bánatpénzül letétele mellett a becsáron alul is, de a kikiáltási ár felén alul nem fog elárvereztetni. A vételár az árverés jogerőre emelkedés napjától számított 30, 60, 90 nap alatt 3 egyenlő részletben 5 százalékos kamattal együtt lefizetendő, A bánatpénzt az utolsó részletben beszámítja. Az árverési feltételek a bíróságnál, mint a fent megjö-lött községi előljároságnál megtekinthetők.

Kir. törvényszék tkv. hatósága
Ipolyság, 1913. március hó 20.

Magyar s. k.
kir. törvszéki jegyző.

A kiadmány hitelül:

Schön Alajos
kir. tkvvezető.

MEGJELENT!

és itt helyben minden hirdlap-
árusítónál kapható a
FIDIBUSZ Ára
legújabb száma 12
fillér

MI A FIDIBUSZ?

A legkitűnőbb, a legvidámabb
a legolcsóbb magyar élclap!
Páratlanul népszerű!
Mesés képek!
Rendkívül olcsó!

Nem lesz többé nedves lakás! Nem lesz többé nedves pince!
mert a „BIBER“ abszolút vízhatlan szigetelő, lehetővé teszi mindennemű nedves és vízállásos helyi-ségek tökéletes szárazzá tételét.

„BIBER“-rel bármely köműves végezhet szakszerű szigetelést.
„BIBER“ megoldja a beton és vasbeton vízhatlanítási kérdését is.

Prospektust, használati utasítást és minden
—10 egyéb felvilágosítást készséggel ad:

A „BIBER-MŰVEK“ egyedelarusítója
EGGENHOFER Albert faterkeskedő és vállalkozó **IPOLYSÁGON.**

ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG BUDAPESTEN

I. Tűz-, szállítmány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

Table with columns: KIADÁSOK, BEVÉTELEK, Korona, Áll. It details financial transactions for 1912, including fire, transport, and burglary insurance.

Mérlegszámla 1912 december 31-én.

Table with columns: VAGYON, TEBER. It lists assets such as cash, securities, and real estate, along with their respective values.

III. Értékpapírosítás

Table with columns: KIADÁSOK, BEVÉTELEK, Korona, Áll. It details financial transactions for the securities department in 1912.

Mérlegszámla 1912 december 31-én.

Table with columns: VAGYON, TEBER. It lists assets for the securities department, including various bonds and securities.

Értékpapírok és pénzügyintézeteknél elhelyezett tőkék:

Table listing investments in securities and financial institutions, including bank deposits and government bonds.

Aligazgató: Balaban Adolf, Hajas József, Br. Harkányi Pál, László Zsigmond, Ormody Vilmos, Gergely Tódor, igazgató. Frank Henrik, a közp. könyvezés főnöke.

Egy okos fej
minden alkalommal I.
Dr. OETKER-féle va illa-
cukrot a 12 fillér
használ a drága vaníliaeső helyett
Ez a legjobb fűszer tészták, kakaó és
tea, csokoládé és
krémek, kuglupf,
mártások, tejszín,
puding és torták
részére. ■■■■■■
Finom vagy poreukorral keverve min-
dennemű tészta behintésére páratlan
és rendkívül kiadós, így kuglupf fánk,
esaszármarzsa stb. ■■■■■■
1 csomag á 12 f. pótol 2-3 esővet.
Mindenütt kapható millió recepttel!
Tészták sütéséhez csak a **VALÓDI**
Dr. Oetker sütőpor 12 f. használható
Kapható Ipolyságon: **Dangel Béla,**
Bartók Ernő, Berczeller Márton és
Brack Ignác uraknál.

Köhögés
és rekedtségnél, tüdőkatarrus, vagy
szamárhurutnál az emberek millióia
KAISER-féle meil-
karamellát
használják a három fényő jelzéssel.
6050 közjegyzőileg hitelesített
bizonyítvány orvosok és
betegektől tanuskodik a
:- biztos eredményről. :-
Könnyen emészthető és
igen jó ízű bonbonok
Csomagja 20 és 40 fillér. :- :-
:- :- :- :- Doboza 60 fillér.
Kapható minden gyógyszerárban
és drogeriában. :- :-

DALMA

211. 1913. végrh. szám.
Árverési hirdetés.
Alulírott bírósági végrehajtó az 1881
évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel
közhirre teszi, hogy az ipolysági kir
járásbíróságnak 1912. évi V. 141 sz. vég-
zése következtében Susiczki Dániel dr. ügy-
véd által képviselt László Marcell javára
192 korona 75 f. s jár. erejéig 1913.
évi február hó 22-én fogatosított
kielégítési végrehajtás útján le- és felül-
foglalt és 1611 kor.-ra becsült következő
ingóságok u. m. pálinka, hintó, lovak
stb. nyilvános árverésen eladtnak.
Mely árverésnek az ipolysági kir. já-
rásbíróság 1913. évi V. 141 sz. számú vég-
zése folytán 192 kor. 75 fill. tőkekövetelés
ennek 1912. november 27 napjától járó
5 százalékos kamata 1/2 százalékos váltódíj és
eddig összesen 84 korona 68 fillérben
bíróilag már megállapított költségek
erejéig **E g e g e n** leendő megtartá-
sára 1913. évi április 15-ik napjának
d. u. 4 órája határidőül kitűzotik és
ahhoz a venni szándékozók, ezennel oly
megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érint-
ett ingóságok az 1881 évi LX. t.-c. 107.
és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés
mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség eset-
tén becsáron alul is elfognak adatni.
Amennyiben az elárverezendő ingosá-
gokat mások is le- és felülfoglaltatták és
azokra kielégítési jogot nyertek volna
ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120.
§. értelmében ezek javára is elrendeltetik.
Kelt Ipolyság 1913 évi március hó
28-ik napján.

Németh Emil
kir. bír. végrehajtó

Egy jó ház- fiu
ból való **fiu**
tanulónak
azonnal felvétetik.
HEFFTER KÁLMÁN
lakatosmesternél
2-3 **IPOLYSÁGON.**

Tavaszi szezonra
ajánlom legújabb leányka felöl-
tőket, szövet, lüster és mosó
ruhákat, női bluzokat, aljat,
pongyolákat szövet és mosó
kelmékből legjutányosabb árak
mellett.
GROSZMANN PAULA
kész ruhák üzlete
a nagyfogadó épületében.
2 3

Butort vásárlók figyelmébe!
ROTH REZSŐ műasztalos modern lakberendező
Ujpest.
Király u. 12 szám.
Ajánlom raktáron levő készbutoraimat. Tervek vagyis megrende-
lések, rajzok után is igen **pontosan, száraz elsőrendű**
anyagból, jótállás mellett készítettnek. Ipolyságon már egy
példány esetleg megtekinthető a kiadóban megtudható cím
alatt. Ujpesti Ipartestületi szövetkezethél butoraim állandóan
:- :- :- :- :- kiállitva találhatók. :- :- :- :- :-

Jogtudósok, papok, tanítók a SIROLIN „Roche“-ról:
Mellbetegeknél.

G. R. jogtanácsos, B.-ben.
Hasznaltam a Sirolin „Roche“-t, hatá-
sával igazán meg vagyok elégedve.
B. P. igazgató, B.-ben. (Keletporoszorsz.)
Évek óta használom a Sirolin „Roche“-t
minden kezdődő hurut ellen. — A légző-
szervek bajai ellen a legjobbnak találtam.
**A Sirolin Roche kellemes ízű, étvágygerjesztő és orvosilag ajánlott szer. Erősíti a tüdőt
és légzőszervek ellenállását fokozza. A gyógytárban határozottan Sirolin Rochét kérjünk.**
A. M. plébános, W.-ben.
A Sirolin „Roche“ szabadtított meg engem.
Gyermekeknek is adom a szert, ha hurutosak.
F. H. tanító, Fr.-ben.
A Sirolin „Roche“-val meg vagyok elé-
gedve annyira, hogy mindenkinek ajan-
lom, akinek légzőszervi baja van. —

IV

D ü h ö n g

a sertésvész.

keresztül-kasul az országban pusztítja a megfogyott sertésállományt. A közönség panaszkodik, mert kevés a disznóhus és drága. De még rosszabb is lesz a helyzet, ha a gazdák nem gondoskodnak idejekorán az ólak fertőtlenítéséről, mert csakis alapos fertőtlenítéssel lehet a vész további terjedését megakadályozni.

Az ólak fertőtlenítése a legegyszerűbb dolog és olcsón keresztülvihető.

3 kiló nyers lysoformot oldjunk fel 100 liter lágy vízben és ezzel mossuk le az ólak összes felszereléseit és öblítsük ki a vályukat.

A nyers lysoform az összes létező fertőtlenítő szerek között a legmegbízhatóbb, tudományosan ki van próbálva, igen kiadós, olcsó, nem mérgező és ezért bárkinek bátran kezébe adható. Igen fontos, hogy nincs szaga és így használatban kellemesebb, mint a förtelmes szagu, betegségre emlékeztető carbol, vagy creolin.

A sertések nemesak jól tűrik a nyers lysoformmal való fertőtlenítést, hanem határozottan kedvelik, úgy hogy számos sertésbirtokos naponta a moslékhoz adagol 1% nyers lysoform-oldatot és ilyen módon kitűnő eredményeket érnek el, mert a belek fertőtlenítése által a sertések nem kapják meg a betegséget. Erről szóló bizonyítványt készséggel küldünk be az érdeklődőknek.

Nemesak a fertőzött, hanem az egészséges ólakat is fertőtlenítsük, mert csakis így óvhatók meg ezek a vész behurcolásától.

A ki egyszer kísérletet tett a nyers lysoformmal, az állandóan fogja használni. Ma már az egész világon el van terjedve.

A nyers lysoform árai: 2 1/2 kgr-os kanna 6 korona. 4 1/2 kgr-os kanna 10 kor., 10 kgr-os kanna 20. korona, 25 kgr. os kanna 47 korona, ingyen esomagolással, Budapesten szállítva.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Ujpesten.

Kelet bélyegzők
Neumann Jakab pa-
pirkereskedésében
kaphatók.

Ára 1 korona.

Sirkövek

nagy válasz-
tékban
kaphatók

Neumannnál

NYOMATOTT NEUMANN JAKAB GYORSSAJTÓJAN IPOLYSÁGON.

Szőlőbirtokosok

különös figyelmébe!

Ha Forhinnal permetez.

Rézkénporral poroz és

Ba g o l l a l öli a szőlómolyt:

I-SZOR Kevesebb a gond.
II-SZOR Kevesebb a munka.
III-SZOR Kevesebb a munkabér.

mert a **FORHIN** a sokszorta megjavított bordói keverék és számtalan köszönő- és elismerő-levél tanúsága szerint mindenütt a legnagyobb meglepéssel használják. A

FORHIN-nak nincs üledéke, vízbe dobva azonnal oldódik és biztosan pusztítja a perenosporát; egy kész anyag, főalkatrésze rézgálic tapadóképesége oly nagy, hogy bármely harmatnál permetezhető vele: használata óriási munka- és pénzmegtakarítást jelent, mert az anyag teljesen kész!

Gyümölcskertészek

használnak saját érdekükben Californiai lét, a gyümölcsrovarok elleni védekezésre rovarenyvet minden kártékony rovar lekötésére, rovarfogó övet az összes kártékony rovarok elfogására. Laurinát a rovarok elleni nyári védekezésre Lauril Karbolineumot a rovarok elleni téli védekezésre. Lauril oltóviaszt az oltványok nemesítésére, Ichneumint a zsenge virágok permetezésére. Nicotin Quassia-kivonatot falkolák permetezésére. Topomort mezei egerek pusztítására. Pampit rovarok és darazsak elfogására. Tessék mindezen cikkekről kimerítő leírást és használati utasítást kérni, melyet ingyen és bérmentve küld az összes érdeklődőknek a

FORHIN. szőlőpermetezési anyaggyár
BUDAPEST, VI., Váci-ut 93,

valamint képviselője: **NEDECZKY és TÁRSA** Balassagyarmat.

A Budapesti Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

— Butorcsarnok Szövetkezet —

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, Buda-
pest, VIII., József-körut 28. szám. (érkocsis-utca sarkán),

Budapest VIII. ker. Üllői-ut 18. állandó

Lakásberendezési kiállítása

nyitva reggel nyolc órától este nyolc óráig.

Belépti díj nincsen.

Ifjabb WALLA JÓZSEF

mozaik-, cementáru- és műkögyára, építési anyagok raktára

— Padló, falburkolás és betonépitkezési vállalat —

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 15.

Telefon szám:
1-3 76-36.

Márványmozaik-lapok, mintázott cementlapok, kar-
mantyus betoncsövek, különféle műkömunkák, granit-
terazó, betonmunkák, csatornázások, falburkolások,
mettlachi lapok, keramit- és klinker-lapok, fayence-
lapok

